

B.A. (NEP) Sem.-5 Examination
DSC-M-354 - Indian Culture
(A- Studies in S.I.)

Time : 2-00 Hours]

November-2025

[Max. Marks : 50

NOTE: All questions carry equal marks.

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ગુણો સરખા છે.

નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

પ્ર.૧ 'વર્ણ' શબ્દનો અર્થ સમજાવી વર્ણની ધાર્મિક ઉત્પત્તિ વિષે વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

કુલ ગુણ=૧૦

(૧૦)

OR

પ્ર.૧ આશ્રમ શબ્દનો અર્થ સમજાવી મનુષ્ય જીવનના ચાર આશ્રમો વિશે ચર્ચા કરો.

પ્ર.૨ 'સંસ્કાર' શબ્દનો અર્થ સમજાવી તેના ઉદ્દેશો અને તાત્પર્ય વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

(૧૦)

OR

પ્ર.૨ પ્રાચીન ભારતમાં સ્ત્રીઓ પરના સંસ્કાર વિશે નોંધ લખો.

પ્ર.૩ હિંદુ લગ્નમાં પ્રચલિત સપ્તપદીનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(૧૦)

OR

પ્ર.૩ વિવાહની વ્યાખ્યા આપી હિંદુ લગ્નના ઉદ્દેશો અને આદર્શોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

પ્ર.૪ પ્રાચીન અને મધ્યકાલીન સમાજમાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિ વિશે માહિતી આપો.

(૧૦)

OR

પ્ર.૪ પ્રાચીન ભારતમાં ગુરુ-શિષ્ય વચ્ચેના સંબંધો વિશે નોંધ લખો.

પ્ર.૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ દસ)

(૧૦)

(૧) વર્ણ શબ્દનો અર્થ જણાવો.

(૨) પંચમહાયજ્ઞોના નામ જણાવો.

(૩) 'પ્રાગજન્ય સંસ્કાર' એટલે શું?

(૪) 16 સંસ્કારોમાં શિક્ષણને લગતા સંસ્કારોના નામ જણાવો.

(૫) હિંદુ લગ્નના સપ્તપદીમાં જોવા મળતી કન્યાની બે પ્રતિજ્ઞાઓ જણાવો.

(૬) 'પંચમહાયજ્ઞો'નું સંપાદન કયા આશ્રમમાં સંભવિત છે?

(૭) ભારતીય સંસ્કૃતિમાં કયા આશ્રમને સર્વશ્રેષ્ઠ માનવામાં આવે છે?

(૮) યુનિવર્સિટી શિક્ષણ આયોગના અધ્યક્ષ તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી?

(૯) ગુપ્તકાળ દરમિયાન વિધવા સ્ત્રી પુનર્લગ્ન કરે તો તે કયા નામે ઓળખાતી હતી?

(૧૦) સતીપ્રથા નાબૂદી માટે કોણે ઝુંબેશ ચલાવી હતી?

(૧૧) વૈદિક કાલીન વિદુષી સ્ત્રીઓના નામ જણાવો.

(૧૨) મૃત્યુક્રિતના આત્માના કલ્યાણ માટે કયો સંસ્કાર કરવામાં આવે છે?

1278-2

B.A SEM -V

SUB: INDIAN CULTURE (INDOLOGY) (mines)
DSC-M IC-354 : 4(A) - Studies in Social Institutions of India.

NOTE: All questions carry equal marks.

નોંધ: અધા જ પ્રશ્નોના ગુણો સરખા છે.

Answer any four of the following questions.

Total marks=50

Q.1 Explain the meaning of the word 'Varna' and give a detailed explanation about the religious origin of Varna (10)

OR

Q.1 Explain the meaning of the word Ashram. Discuss the four Ashrams of human life.

Q.2 Explain the meaning of the word 'Sanskara' and discuss its objectives and implications in detail. (10)

OR

Q.2 Write a note on the sanskaras on women in ancient India.

Q.3 Explain the importance of the Saptapadi prevalent in Hindu marriage. (10)

OR

Q.3 Define marriage and explain the importance of the objectives and ideals of Hindu marriage.

Q.4 Give information about the status of women in ancient and medieval society. (10)

OR

Q.4 Write a note on the relationship between Guru-Shishya in ancient India.

Q.5 Answer the following questions briefly. (Any ten) (10)

(1) State the meaning of the word Varna.

(2) Name the Pancha Mahayagya.

(3) What is 'Pragjanya Sanskar'?

(4) Name the 16 Sanskars related to education.

(5) Name the two vows of the bride found in the Saptapadi of Hindu marriage.

(6) In which ashram is it possible to perform 'Panch Mahayagya'?

(7) Which ashram is considered the best in Indian culture?

(8) On whose behalf was the University Education Commission appointed?

(9) During the Gupta period, if a widow remarried, by what name was she known?

(10) Who campaigned for the abolition of the Sati system?

(11) Name the wise women of the Vedic period.

(12) Which ritual is performed for the welfare of the soul of a deceased person?

1711E1278-3

Candidate's Seat No : _____

B.A. (NEP) Sem.-5 Examination
DSC-M-354B : Indian Culture
Study in Indian Tourism

Time : 2-00 Hours]

November-2025

[Max. Marks : 50

સુચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. ભારતમાં પ્રવાસનના ધ્યેયો સ્પષ્ટ કરો.

૧૦

અથવા

૧. ભારતમાં પ્રવાસનના વિકાસની શક્યતાઓ ચકાસી તે અંગેના અહેવાલ આપો.

૨. પ્રવાસનને લગતી રાષ્ટ્રીય અને આંતર રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ વિશે નોંધ લખો.

૧૦

અથવા

૨. પ્રવાસનના નિયમોમા પાસપોર્ટ અને વિઝાનું મહત્વ ટૂંકમાં જણાવો.

૩. પ્રવાસન વ્યવસાયમાં જાહેર ખબરો કેવી રીતે ઉપયોગી છે ? નોંધ લખો.

૧૦

અથવા

૩. પ્રવાસન પ્રવૃત્તિથી વ્યક્તિત્વ વિકાસની અસરો લખો.

૪. લોથલનું ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્વ સમજાવો.

૧૦

અથવા

૪. અમદાવાદનું જોવાલાયક કોઈપણ એક સ્થળ વિશે નોંધ લખો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ)

૧૦

૧) તીર્થયાત્રા એટલે શું ?

૨) વિશ્વ પ્રવાસન સંસ્થાઓના નામ આપો.

૩) ભારતના જાણીતા તીર્થોના નામ આપો.

૪) પ્રવાસન વ્યવસાય શેના પર આધારિત છે ?

૫) અડાલજની વાવ કોણે બંધાવી છે ?

૬) ૨૦૧૭માં યુનેસ્કો દ્વારા ભારતનું પ્રથમ વર્લ્ડ હેરિટેજ સિટી તરીકે કયા શહેરને જાહેર કર્યું ?

૭) પાટણની રાણકી વાવ કોણે બંધાવી હતી ?

૮) ભારતના જાણીતા બૌદ્ધ તીર્થોના નામ આપો.

૯) કાંકરિયા તળાવનું બાંધકામ કયા શાસકે કરાવ્યું હતું ?

૧૦) ભારતના જાણીતા ઐતિહાસિક સ્થળોના નામ આપો.

૧૧) સંગ્રાહાલય એટલે શું ?

૧૨) અમદાવાદની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ હતી ?

[PTO

1711E1278-4
ENGLISH VERSION

1. Clarify the goals of tourism in India. 10

OR

1. Assess the possibilities of the development of tourism in India and write a report.

2. Write a detailed note on National and International Organization of Tourism. 10

OR

2. As a part of tourism rule what is the importance of passport and visa explain in detail.

3. Write a note on how public news is useful in the tourism business. 10

OR

3. How tourism activities influence the development of personality.

4. Explain the historical and cultural importance of Lothal. 10

OR

4. Write a detail note about any one site of Ahmedabad to visit.

5. Write the answer in brief (Any ten) 10

1) What is Tirth yatra.

2) Name the world tourism organizations.

3) Name the famous pilgrimage sites of India.

4) What is the tourism business based on ?

5) Who has built the stepwell of Adalaj ?

6) Which city was declared as India's first world Heritage city by UNESCO in 2017 ?

7) Who built the Ranki Stepwell of Patan ?

8) Mention the names of famous Buddhist Pilgrims of India.

9) Which ruler had the Kankaria Lake constructed ?

10) Name well known historical places in India.

11) What is a museum ?

12) In which year was Ahmedabad founded ?
